

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНССОЮЗ (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK XC. Ч. 27. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 11-ГО ЛЮТОГО 1983 ЦЕНТІВ 25, CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 11, 1983 No. 27. VOL. XC.

ПРЕДСТАВНИКИ УБС ТА УНС ОБГОВОРЮЮТЬ СПРАВУ ЗЛУКИ

Учасники нарад в Головній Канцелярії УНСОюзу.

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Представники Українського Братського Союзу та Українського Народного Союзу, члени Виконавчого Комітету УБС та члени Головного Екзекутивного Комітету УНС, відбули тут, у вівторок, 8-го лютого ц.р., в приміщеннях Головної Канцелярії УНСОюзу, чергову нараду в справі злуки цих двох братських союзів.

На цих нарадах обговорено цілий ряд справ, зв'язаних з підготовкою до злуки та остаточним оформленням злуки, справу надзвичайних конвенцій обох союзів, назви об'єднаної

установи, покликання спільної статутної комісії, публікації об'єднаних союзів та складу Головного Уряду цієї нової об'єднаної установи.

В нарадах взяли участь Іван Олексин, голова, д-р Роман Ричок, головний секретар, і Едвард Попель, фінансовий секретар-касир Українського Братського Союзу, і д-р Іван Флис, головний пресдиректор; Володимир Сохан, головний секретар; Уляна Дячук, головний касир, та Степан Гавриш, головний організатор Українського Народного Союзу.

ОСТЕРІГАЮТЬ ПЕРЕД СВІТОВОЮ КРИЗОЮ

Бонн, Західна Німеччина. — Міжнародна комісія під головуванням колишнього канцлера Західної Німеччини Віллі Брандта закликала в середу, 9-го лютого уряди всього світу прийняти негайні заходи в „новому дусі солідарності“, щоб запобігти економічному краху, який може привести до всесвітньої політичної анархії.

Підсумки, зроблені незалежною комісією для питань міжнародного розвитку, супроводили новий рапорт, який подав заходи, які треба зробити, на думку комісії, щоб припинити сповзання до „депресії, рівної лише кризі, яка сталася півстоліття тому“.

„Погіршення економічних умови вже загрожують політичній стабільності країн, що розвиваються“, — заявив Брандт, теперішній голова соціал-демократичної партії Західної Німеччини. „Дальший спад можливо викличе розпад суспільства і створить умови для анархії в багатьох частинах світу“.

Брандт, який знаходиться саме в центрі передвибірчої боротьби, представив висновки комісії на пресовій конференції в Бонні.

У склад 18-членної комісії, крім Брандта, входять колишній прем'єр-міністр Британії Едвард Гіт, прем'єр-міністр Швеції Оляф Пальме та інші теперішні або колишні високі урядові особи.

Ця група закликала до великої допомоги країнам Третього світу. Цей заклик, однак, виходить далеко за рамки того, що консервативні уряди ЗСА і Британії вважають реальним.

Буш відвідав Францію

Париж, Франція. — Віцепрезидент Джордж Буш закінчив свою 12-денну поїздку по сімох країнах Європи у вівторок, 8-го лютого, прибув до Парижу, де заявив, що пропозиція Вашингтону Советському Союзу і нові міркування відносно зменшення кількості ядерних ракет середнього засягу була підтримана західноєвропейськими союзниками за умови, якщо вони будуть зобов'язані розмістити нові американські ракети, починаючи з останніх місяців 1983 року.

На пресовій конференції віцепрезидент Буш сказав, що „немає жадного нахилу до послаблення рішень відносно терміну розміщення. Ми ретельно наполягаємо на цьому“.

Віцепрезидент у другий тиждень своєї поїздки, спрямований на попередження західноєвропейської громадської думки, що ЗСА зовсім серйозно стараються зменшити арсенали ядерної зброї, зустрівся у вівторок з французькими лідера-

ми і потім висловив своє задоволення їх підтримкою американської позиції щодо питання обмеження ракетами.

Буш признав, що „в Європі є певні почуття“ відносно можливого компромісу і додав, що ЗСА відчували, що вони повинні бути „готові осягнути щось зрівноважене і взаєморівне“, що може привести до повного знищення ракет.

Задовільняючи французьку громадську думку, Буш повторив, що ЗСА не хочуть мати нічого спільного з советською пропозицією включити французькі та британські ядерні сили в арсенал зброї НАТО. Буш похвалив президента Франції за його реалістичну поїздку, назвавши його „великим французьким державним діячем“.

Президент Франсуа Миттеран, у уряді якого є чотири комуністи, заявив, що Советський Союз старається розбити оборону зв'язки між ЗСА і Західною Європою.

Ліон, Франція. — Сюди повернувся славний шіф Гестапо з часів Другої світової війни, Клякс Барбі, якого назвали „різником Ліону“. Він стоїть перед скаженими, що присудили на смерть 4,000 людей, а 7,500 вивалив, в першу чергу жидів і членів руху французького спротиву.

К. Барбі перебував останню годину в Бразилії та за стараннями групи жидівських дослідників німецьких злочинів з часів Другої світової війни, уряд Болівії вивалив його та передав в руки французького суду. Барбі перевезли негайно до в'язниці в Ліоні там де він як шіф Гестапо тримав своїх в'язнів.

Викриття і передання К. Барбі в руки французьким органам справедливості викликало широку хвилю споминів про роки терору Гестапо у Франції та колаборанти деяких французьких громадян з німецькими окупантами, як також злочинів, як це сталося, що К. Барбі через довгі роки був на волі помимого того, що був позачасно засуджений у Франції на смерть.

„Нью Йорк Таймс“, у виданні з 8-го лютого ц.р., подає інформації, що Барбі ненавч співпрацював з американською розвідкою після закінчення війни. Його арештували американці, але скоро після того слід за ним загинув. Шойно в 1971 році жидівські активісти що розшукували нацистів, знайшли його у Перу під іншим прізвищем. Незабаром після того Барбі перельав до Болівії і там жив безпечно аж до сьогодні.

Французький адвокат Серж Клярсфелд і його дружина, які найбільше допомагали у відшукуванні Барбі, твердять за інформаціями „Нью Йорк Таймс“, що американська розвідка заангажувала Барбі ще перед 1948 роком і захопила його перед судом у Західній Німеччині, що оскаржувало його за крадіж бижутерії. С. Клярсфелд також вважає, що американські власті не згодні видати Барбі, щоб він зізнався перед французьким судом в 1948 році.

Інформація С. Клярсфелда підтверджує професорейтського університету у Вейні у Дітроїті Ергард Дебрінггауз, який працював агентом в американській військовій розвідці. Він, побачивши тепер Барбі у телевізії, розпізнав в ньому особняк, якого він мав у своєму нагляді в 1948 році та мав обов'язок доставити від нього інформації про інших нацистів і советських військові надбання у Східній Німеччині. За це він йому платив 1,700 дол. місячно.

За доказами С. Клярсфелда К. Барбі вивідав до Південної Америки з Італії у 1951 році з паперами Міжнародного Червоного Хреста, виданих Комісією союзних західних держав в Мюнхені.

У Франції судитимуть нациста

Ліон, Франція. — Сюди повернувся славний шіф Гестапо з часів Другої світової війни, Клякс Барбі, якого назвали „різником Ліону“. Він стоїть перед скаженими, що присудили на смерть 4,000 людей, а 7,500 вивалив, в першу чергу жидів і членів руху французького спротиву.

К. Барбі перебував останню годину в Бразилії та за стараннями групи жидівських дослідників німецьких злочинів з часів Другої світової війни, уряд Болівії вивалив його та передав в руки французького суду. Барбі перевезли негайно до в'язниці в Ліоні там де він як шіф Гестапо тримав своїх в'язнів.

Викриття і передання К. Барбі в руки французьким органам справедливості викликало широку хвилю споминів про роки терору Гестапо у Франції та колаборанти деяких французьких громадян з німецькими окупантами, як також злочинів, як це сталося, що К. Барбі через довгі роки був на волі помимого того, що був позачасно засуджений у Франції на смерть.

„Нью Йорк Таймс“, у виданні з 8-го лютого ц.р., подає інформації, що Барбі ненавч співпрацював з американською розвідкою після закінчення війни. Його арештували американці, але скоро після того слід за ним загинув. Шойно в 1971 році жидівські активісти що розшукували нацистів, знайшли його у Перу під іншим прізвищем. Незабаром після того Барбі перельав до Болівії і там жив безпечно аж до сьогодні.

Французький адвокат Серж Клярсфелд і його дружина, які найбільше допомагали у відшукуванні Барбі, твердять за інформаціями „Нью Йорк Таймс“, що американська розвідка заангажувала Барбі ще перед 1948 роком і захопила його перед судом у Західній Німеччині, що оскаржувало його за крадіж бижутерії. С. Клярсфелд також вважає, що американські власті не згодні видати Барбі, щоб він зізнався перед французьким судом в 1948 році.

Інформація С. Клярсфелда підтверджує професорейтського університету у Вейні у Дітроїті Ергард Дебрінггауз, який працював агентом в американській військовій розвідці. Він, побачивши тепер Барбі у телевізії, розпізнав в ньому особняк, якого він мав у своєму нагляді в 1948 році та мав обов'язок доставити від нього інформації про інших нацистів і советських військові надбання у Східній Німеччині. За це він йому платив 1,700 дол. місячно.

За доказами С. Клярсфелда К. Барбі вивідав до Південної Америки з Італії у 1951 році з паперами Міжнародного Червоного Хреста, виданих Комісією союзних західних держав в Мюнхені.

ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКІ ліберали звернулися у вівторок, 8-го лютого, до советського лідера Юрія Андропова з проханням звільнити Анатолія Шаранського, ув'язненого дисидента, і дозволити йому емігрувати до Ізраїля. В листі до Андропова Федерація європейських лібералів і демократів та ліберальні групи в Європейському парламенті заявили, що Москва мусить поважати права людини якщо вона хоче мати довіру Заходу в інших питаннях.

ВИКАЗУЮТЬ ПОРУШЕННЯ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ

Вашінгтон. — Уряд Рональда Регена подав до загального відомо річний звіт про порушення прав людини у цілому світі. Цей звіт викazuje поважні порушення людських прав у різних країнах світу, між іншим також в таких, що є в приязних відносинах із ЗСА.

Звіт, зложений на 1,300 сторінках, подає довгий опис порушення людських прав в СССР і в державах Східної Європи, але також у країнах Азії, які мають доволі натягнені стосунки із ЗСА. Звіт також викazuje випадки тортури, брутальності і насильства в Південній Африці, Пакистані та в Ель Сальвадорі, країнах з якими Уряд пробує налагодити добрі відносини.

В часі пресової конференції в Державному департаменті, Еліот Ейбрамс, асистент-секретар в питаннях прав людини, поінформовав, що в останньому році деякі держави виказали намагаючись бути більш демократичними у відношенні до свого населення, як наприклад, Бразилія, Уругвай, Ель Сальвадор і Домініканська Республіка. У відповідь на запити журналістів, він сказав, що обставини погіршилися в Ірані, Чехо-Словаччині та СССР, як також в Лівані. Він поінформовав, що в обширному звіті про стан людських прав у світі податися про вимову важко обставини у В'єтнамі, де на думку Е. Ейбрамса те-

пер найтежче жити.

Урядовий звіт, який передано тепер до Палати Репрезентантів і Сенату, спирається на звітах американської дипломатичної служби, студій законодавчих тіл і комітетів боротьби за людські права. В ньому також підкреслюється, що придержування людських прав — це ядро американської закордонної політики. Звіт інформує, що американські урядові чиновники вживають при тому дипломатичних заходів і свого впливу, але підкреслює з притиском, що Рональд Реген ставить справу людських прав на передовому місці.

Коли йдеться про порушення людських прав в СССР, звіт подає, що в 1982 році зважувалося посилення переслідування дисидентів та вживання жорстоких і нелюдських методів, включно з зловживанням ліків, зокрема в „психушках“. Підкреслюється також, що відносини поміж поселенцями і чужинцями в СССР погіршилися в останньому році, а советська влада посилила своє неприязне відношення до туристів журналістів та дипломатів. Звіт інформує, що СССР вживав хемічну зброю проти певних груп населення в Афганістані Камбоджі і Ляосі, і також вживав політичних в'язнів для будови газового проєкту із Сибіру до Західної Європи.

У світі

БАГДАДСЬКЕ РАДІО повідомило у вівторок, 8-го лютого, що іракські війська зупинили наступ іранської армії на Ірак. „Наступ ворога мертвий, він цілком розбитий нашими військами. Ми знищили його воєнну машину. Наші війська доказали, що пусті слова лідерів Ірану цілком не відповідають положенню на лінії фронту“. Іран зі свого боку повідомив про успіхи на фронті, заявляючи, що „осягнувши ціль першої стадії операції „Світанок“, наші війська посилюють свої нові позиції і очікують визволення райони“. Як би там не було, суперечливі вісті з фронтів говорять про намагаання обидвох сторін добитися успіху в запеклій боротьбі.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ, коментуючи останній розвиток подій на ірано-іракському фронті, заявив про свою підтримку територіальної цілісності і незалежності обидвох країн, Іраку та Ірану. Аллен Ромберг, речник Державного департаменту також повторив американську підтримку припинення вогню і розв'язання проблеми за столом переговорів. Він сказав: „Ми вважаємо продовження війни, що ми неодноразово заявляли, загрозою мирові і безпеці країн Перської затоки“.

МІНІСТЕРСТВО ЗАКОРДОННИХ справ Японії вівторок, 8-го лютого, подало до відомо, що уряд Японії погодився дозволити американським атомовим авіаносцям запливати в японські порти, ризикуючи цим виклика - ти хвилю протестів з боку японських пацифістів. Останній раз американські атомові авіаносці були в японських портах ще у 1968 році. Японські закони забороняють мати атомову зброю або запливати чужинським кораблям з такою зброєю в японські порти.

НА ПІВДЕННОКИТАЙСЬКОМУ морі є дві групи невеликих островів — архіпелаг Парасельських і архіпелаг островів Спрегліз. Донедавна ніхто не звертав на ці острови на схід від берегів В'єтнаму майже жадної уваги. Вони були незаселені, на них гніздилися тільки птахи і були деякі поклади фосфату. Як у прилеглих до островів морських просторах знайшли нафту, Китай відразу заявив претенсії до островів. Враховуючи близькість островів до своїх берегів, на них заявили також свої права в'єтнамці. Напруження із-за островів у цьому районі зростає. Тайван, Філіппіни та Індонезія також вмішалися в спори про приналежність островів.

ПІСЛЯ 7-МІСЯЧНОЇ перерви в Мадриді розпочалася у вівторок, 8-го лютого, знову конференція 35-ох країн Європи, Канади і ЗСА у справі перегляду виконання Гельсінкських угод з 1975 року про безпеку і співробітництво в Європі. Як попередня сесія, так і її продовження тепер не показали поки що жадних змін в позиціях сторін і виходу з довготривалого застою. Конференція почалася ще в листопаді 1980 року і всі вважали, що вона закінчиться через кілька місяців. Однак вона перетворилася в цілий ряд обвинувачень і контробвинувачень. Займає, включаючи 10 країн-членів Європейської спільноти, ЗСА і Канаду, намагався укласти угоду, яка дозволяла б у країнах, підписавших її, вільні профспілки, припинення глушення радіопередач і надання народам права на самовизначення.

РАДІО СОМАЛІЙСЬКИХ партизанів, розташоване на території Етіопії повідомило у вівторок, 8-го лютого, що сомалійські партизани розпочали нові дії у двох суттєвих поблизу сомалійсько-етіопського кордону вбили 21 сомалійських воєнів, а 21 захопили в полон.

ОФІЦІЙНИЙ РЕЧНИК ПОЛЬСЬКОГО уряду заявив у вівторок, 8-го лютого, що польський уряд не буде розглядати питання амністії для політичних в'язнів до того часу, поки не буде досягнуто достатнього ступеня стабільності в країні. Речник Єжи Урбан сказав, що понад 1,500 ув'язнених звернулися з проханням помилування, користуючись нагодою відповідно з програмою, проголошеною в грудні минулого року, коли було скасовано частину законів військового стану.

УРЯД ІЗРАЇЛЯ РОЗГЛЯДАЄ СПРАВУ ШАРОНА

Єрусалим, Ізраїль. — Після цілоденних гарячкових позасудових торгів ізраїльський уряд знову не зміг у середу, 9-го лютого, прийти до порозуміння щодо проведення в життя рекомендацій державної розслідувальної комісії відносно звільнення міністра оборони Арієля Шарона та інших трьох високих генералів з їх постів.

Міністри, розглядаючи різні можливі рішення, включно з новими виборами, вирішили назначити наступне засідання для дальшого розгляду цього невідкладного питання.

Уряд Ізраїля вирішив вислухати обвинувачених генералів у „посередній участі“ масового вбивства арабського палестинського цивільного населення в Бейруті і лише після вислухання обвинувачених уряд у повному складі прийме відповідні рішення.

Як відомо, урядова комі-

сія очолювана головним суддею верховного суду Ізраїля опублікувала в середу, 9-го лютого результати розслідування і визнала цілий ряд високих військових і цивільних офіційних осіб Ізраїля „посередньо відповідальними“ за масове вбивство палестинських втікачів у двох таборах у Західному Бейруті у вересні минулого року.

В інетр'ю американським газетам 25 представників жидівських організацій в ЗСА висловили своє схвалення висновків і рекомендацій комісії.

Провідні американські газети вітали доповідь комісії, деякі заявили, що це може спричинити певні позитивні зміни в кабінеті прем'єр-міністра Бегіна.

Газети Єгипту, Кувейту та інших мусульманських країн широко описували цю подію в Ізраїлі, але арабські лідери стрималися дотепер від коментарів.

В Америці

ДЖОЗЕФ П. АДАБЕО, голова Комісії асигнування фондів, вважає, що законодавчі тіла повинні зредукувати військовий бюджет Президента принаймні на 15 мільярдів доларів.

СПРАВА ПАМ'ЯТНИКА ветеранам війни у В'єтнамі знову викликає непорозуміння і дискусії. Тим разом йдеться про приміщення статуї жовнів і американського прапору на тому пам'ятнику у Вашингтоні. Мистецька комісія Уряду хоче це примістити поруч існуючого вже пам'ятника, а ветерани бажають мати цю статую в центрі пам'ятника і його гранітних стін.

У РОДИНИ АРЕШТОВАНИХ вже раніше членів компанії Сентрі, яка займалася перевозом грошей та з якої осінню вкрали 11 мільярдів доларів, знайдено тепер в торбці один мільйон доларів. Припускають, що це із суми яка була вкрадена, але наразі немає повних його доказів.

СІЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ передав для відновлення долішньої частини міста Нью Гейвен 1.5 мільйона доларів. Це вже не перший раз, коли цей університет дає із своїх фондів на поправу міста, в якому має своє приміщення і це має бути доказом зацікавлення університету в піднесенні рівня Нью Гейвену.

МІСТО НЬО ЙОРК І СТЕЙТ судять федеральний Уряд за те, що понад 5,000 умово хворих не дістають допомоги як нездібні до праці, хоча вона їм належить.

ВІЙМОВО ЛАГІДНА ЗИМА викликує економічні труднощі. Брак снігу у Вермонті приніс вже тепер втрату біля 15 мільярдів а 1 мільйон в податках від туристів. Рівночасно в Нью Гемпширі у лікарнях зменшили платні для персоналу на 10 відсотків, тому що через брак лікарів немає багато випадків і пацієнтів.

ВЕЛИЧЕЗНІ ПОВЕНІ, що навістили полосу по обидвох сторонах ріки Міссісіпі принесли втрати в майні та управі землі на 200 мільярдів доларів.

ОСТАННЄ ОПИТУВАННЯ населення ствердило, що тепер американці менше переживають як минулими роками. Причиною є спадок числа дітей, а з тим потреба переїжджуватися до більших домів. Погані економічні обставини також забивають бажання змінити місце проживання чи праці.

ВІД ЧЕРВНЯ ЦЬОГО РОКУ студенти, які відмовляються від рекстрації до війська, не будуть діставати федеральних позичок на студії в університетах чи коледжах.

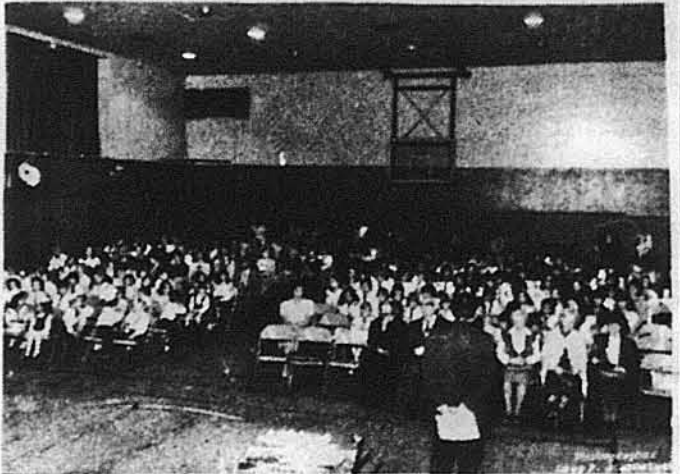
МАЛІ НОВІ РУХЛИВІ ракети з однією атомовою головою, які можна буде перевозити звичайного розміру спеціальними броневими автіями, а навіть гелікоптерами з місця на місце, тепер запропоновані на розгляд Президентському дорадчому панелі — Комісії стратегічного планування у додатку до відомих ракет типу МХ, що навколо них так довго не вгаєв галас — де саме їх примістити. Запропоновані тепер малі міжконтинентальні ракети є незвичайно зручні і зовсім „непомітні“, і їх „без великого гамору“ можна буде перевозити з одної військової бази до іншої новими перевозовими автіями, що їх недавно винайдено. Візир цих перевезених броневих автії їхня незвичайна мобільність уможливить зовсім певно цим малим ракетами „витримати першу атомову атаку з советського боку“, якщо б до того дійшло, — згідно з речниками вгорі названого панелю, що бажали лишитися не названими.

У наступному числі Українського Тижневика: In The Weekly, February 13:

- National Public Committee on the Great Famine established.
- Ukrainian Institute of America rejected on appeal for New York City real-estate tax exemption.
- Dissident profile: Oleksiy Tykhy.
- Conclusion of Dr. James Mace's article on the Great Famine.
- Profs. Peter Potichnyj and Howard Aster on modernization's impact on Ukrainian-Jewish relations — part III.
- Ukrainian pro hockey update.

READ THE UKRAINIAN WEEKLY
ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

Школа Українознавства в Нью Йорку відзначила Січневі Роковини

Під час святочної програми в школі українознавства в Нью Йорку. Промовляє директор школи П.Дорожинський.

У суботу, 22-го січня ц.р., школа українознавства в Нью Йорку відзначила 65-ті роковини проголошення самостійності та 64-ті роковини соборності української держави окремою святочною програмою.

Програму започаткував директор школи Павло Дорожинський, який у своєму слові з'ясував на тлі історичних процесів та сучасної боротьби українського народу значення Актів 22-го Січня, як найважливішу подію в історії України нових часів.

У дальшій частині прог-

раму, якою проводила учителька Марія Олинець, був виступ учнів 3-ої класи, які під кермою їхнього учителя Івана Близнака виконали пісню „Пам'ятайте, любі діти“. Вірш „Січневий вітер“ Лесі Храпливої виконали учні 5-ої класи (учителька Марія Олинець). Учні 8-ої, 9-ої і 10-ої клас (учителька Христина Ференцевич) прочитали уривки з ІВ Універсалу. Відтак учні 6-ої класи (учителька Лариса Сонна) продекларували „Загартуйте дзвони“ Лесі Храпливої.

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА

FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮзу \$1.25 місячно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Бегін перетягає струну

Єгипетський президент Госні Мубарак перервав у минулому тижні декілька годин на нарадах з президентом Регеном у Білому Домі — за твердженням добре поінформованих джерел — перестеріг Регена, що "час втікає", коли трапилася історична нагода завести мир на всьому Близькому Сході. Мубарак — пише, "ЮС. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 7-го лютого ц. р. — переконував президента Регена, що тепер настала добра кон'юнктура, щоб Єгипет став посередником між поміркованими арабськими країнами — включно з охочою Йорданією, Савдійською Аравією, Марокко, Еміратами і Тунісом, та Ізраїлем у справі загального замирення на Близькому Сході. Підставу до такого замирення створила конкретна пропозиція президента Регена, проголошена 1-го вересня минулого року. Згідно чим його планом, Ізраїль повинен очистити окупований ним у війні з 1967 року колишній йорданський правий беріг Йордану і смугу Гази та припинити організування там ізраїльських осель; на звільнених землях осіли б колишні втікачі з території, яка тепер становить Ізраїль, — палестинці, число яких зросло від 1948 року до кругло двох мільйонів душ. Той "національний осідок" палестинців стояв би у правно-державному, ще ближче нез'ясованому зв'язку з Йорданією. В заміну за таку поведінку Ізраїля — всі помірковані арабські країни, включно з Палестинською Ризвольною Організацією, визнали б державність і недоторканність Ізраїля.

Цей план Регена стрінувся з прихильністю від більшості арабських країн і їхніх володарів. Створилися атмосфера, в якій Єгипет, що його інші арабські країни бойкотували за його сепаративний мир з Ізраїлем за покойного президента Анвара Садата, став сприйнятливим для тих арабських країн, як посередник до Ізраїля. Але Ізраїль із своїм прем'єром Менахемом Бегіном зразу же відкинув мировий план Регена та швидко потім вмаршував 30,000-ою армією з танками і панцерними вантажними на територію сусіднього Ливану, щоб ліквідувати тамошній осередок терористичної Палестинської Визвольної Організації. Ізраїль вже у принципі погодився на відтягнення своїх військ з Ливану, якщо те саме зробить Сирія із своєю кругло 50,000-ою армією і палестинці, які ніби крадькома вернулися назад до Ливану і становлять потенційну загрозу для Ізраїля. У практиці — ізраїльський прем'єр Менахем Бегін, який має невеличку більшість в ізраїльському парламенті — "кнессеті" — відтягає до безконечності переговори та не виявляє доброї волі ані щодо звільнення Ливану, ані тим паче до зречення з окупованих арабських земель.

Ізраїль всецільно залежить від Америки: від американської державної допомоги зброєю і готівкою та від американсько-жидівської жертвенності. Але, як недавно можна було почути коментар на телевізії, ізраїльські націоналісти типу Бегіна ставляться з призирством до своїх земляків в ЗСА — вони потребують тільки їхніх грошей і вважають, що американсько-жидівська громада "мусить" складати щорічно сотні мільйонів доларів на Ізраїль. У пресі і в Конгресі зачунали вже голоси, щоби Америка (Уряд і Конгрес) перейшли супроти уряду Бегіна від поради і пересторог до діл: щоби припинити Ізраїлю цілком або бодай частинно грошові допомоги і доставу запасових частин до доставленої вже раніше зброї. Реген цього не хоче. Він є прихильником "тихої дипломатії" і вірить, що його спеціальний посол Філіп Габіб зуміє переконати Бегіна, щоби поступився і не блокував своєю впертістю шляху до миру. Реген покладає теж надії на американсько-ізраїльську громаду, яка здебільшого солідарна з політикою Регена і хоче покращання, а не загострення ізраїльсько-американських відносин. Помилкою Бегіна була зокрема сугестія, щоби "покращати" взаємини Ізраїля з СССР, з яким Ізраїль не має дипломатичних взаємин. Така сугестія подобає на зовсім неповажний ізраїльський шантаж супроти ЗСА. З Білого Дому заявлено, що ізраїльсько-московські відносини — це їхня справа і ЗСА туди не втручаються, але, очевидно, такий шантаж дальше загострив відносини між ЗСА і Ізраїлем.

Бегін, який протиставляється і Америці і всьому арабському світові — мусить програти. Своєю максималістичною політикою і своєю впертістю він провокує американський Уряд, який задля ізраїльського максималізму не виречеться добрих відносин з арабським світом. Перетягає струну в політиці — річ дуже небезпечна і неумудра.

Пошта принесла цікаву книжку. Запакована, як немовля в пеленках, аж трудно було видобути з-посеред картонів і грубої коперти-подушки. Груба картоноволотняна обгортка з золотими витисками, великого альбомного формату, люксове видання: „Проф. д-р Маріян Панчишин, 1882-1943. Медичний Архів-Бібліотека УЛТПА, 1982”.

Але це не монографія д-ра Маркіяна Панчишина, і тому тут мова не про того найвидатнішого нашого лікаря-інтерніста й одного з найвидатніших громадських діячів 20-их і 30-их років у Західній Україні, а радше про установу, яка видала цю книгу, про само Видавництво: про „Медичний Архів і Бібліотеку Українського Лікарського Товариства Північної Америки”, з осідком в Чикаго.

Коротка історія цієї установи наведена в „Лікарському Віснику” журналі УЛТПА, рік 28, ч. 2 на весну 1981 року. Довідемося відтілю, що Українське Лікарське Товариство вирішило заснувати такий Архів-Музей ще в 1961 році, але насправді ця установа почала діяти у 1977 році, стягаючи архівні матеріали з Нью-Йорку і Детройту до новоприватної будівлі в Чикаго. Орган Лікарського Товариства ПА „Лікарський Вісник”, кварталник, має свою окрему редакцію, що її очолює д-р Павло Дажуль, — архіварем — скарбником є д-р Павло Пундій.

Перед нами три книжки видання „Українського Медичного Архіву”: „Український Медичний архів” 19-80, ч. 1, великий альбомний формат, 166 стор. —

Іван Кедрин

МЕДИЧНИЙ АРХІВ І БІБЛІОТЕКА У ЧИКАГО

„друге доповнення видання альбому „Український Шпиталь — Народна Лічниця”, що появився був спершу у Львові у 1938 році. (Це була дуже приємна несподіванка для автора цих рядків, який 45 літ тому зредував той альбом і написав туди Передмову). Книжечка була цілком вичерпана і становила бібліографічну рідкість. Третью і найновішою книжкою є власне том, присвячений пам'яті славного лікаря-громадянина Маріяна Панчишина.

У супровідному листі до твору, присвяченого покойному д-рові М. Панчишину, пише д-р Павло Пундій: „Я свідомий цього, що це видання має багато недоліків, бо воно є „уан менс джаб” і призначене до нашого внутрішнього архівного вжитку, як збірка матеріалів для майбутнього дослідника чи історика української медицини. Сподіюється, що ви... знайдете кілька слів одобрення і захопоти до цієї дальної праці”.

Правильно сказано. З усіх творів, які вийшли за перебування д-ра Пундія на становищі „архівара і скарбника”, видно подивує гарну відданість цього лікаря-громадянина архівно-медичній службі. І тільки під таким кутом можна розглядати названі вгорі видання, особливо „Український медичний архів” і „Проф. д-р Маріян Панчишин”. Редактор-видавець просто зібрав величезний фактичний матеріал — усе, що колинебудь і денебудь

писалося і друкувалося про д-ра Маріяна Панчишина. Як уже згадано вгорі — ця книжка, присвячена пам'яті д-ра М. Панчишина, навіть не нагадує монографії: це сирий передрук сирих матеріалів, — але імпульс кількості того матеріалу і згадка, як можна було його відшукати і передрукувати.

Очевидно, у цьому доброму видавничо-архівному ділі насуваються також деякі сумніви. У своїй совітській видавчій-редакторській збірці 36 статей, написаних у різному часі і в різних газетах, журналах та збірниках про д-ра М. Панчишина. Видавець-редактор не подав від себе ані слова.

Але чи дійсно варто було між тими 36 статтями передрукувати по кілька статей того самого автора з неминучими у тих статтях повторюваностями? Наприклад, є там аж шість статей покойного д-ра Богдана Оленишського з Нью-Йорку і п'ять статей живучого, слава Богу, д-ра Романа Осінчука, до речі — засновника „Лікарського Вісника” і піонера Українського Лікарського Товариства Північної Америки та різних його починів. Обидва названі лікарі-громадяни, один уже покойний, другий активний в українському житті в ЗСА, належали завжди до — за жаргалистичним жаргоном — „грамотних” професіоналів, тому їх статті про д-ра М. Панчишина гарні змістом і формою. Але їх автори просто не могли не повторитися. Те

саме стосується ілюстраційної сторінки.

Назавгал книжка прикрашена на своїх 110 сторінках 48-ма світлинами. Проте, передаючи фотографічним способом статті, які колись і десь появилися про д-ра М. Панчишина разом із його світлинами — тут вишисло таке, що аж 22 світлин д-ра М. Панчишина тотожні або майже тотожні.

Такий спосіб увіковічнювати цікавий, — як каже д-р П. Пундій — для майбутнього дослідника матеріал — справа дискусійна. Зате недискусійним є один недолік: відсутність Показкички прізвищ. Без індексу наведених в тексті прізвищ ні одна бібліотека ні одної високої школи в Америці не приймала би книжки. Лікарське Товариство видало вже було кілька років тому Ювілейний Збірник — також без індексу прізвищ — і зменшило таким пропуском вартість цієї цінної книжки наполовину.

Ясна річ, що праця д-ра Павла Пундія вартує найбільшого признання і захопоти — продовжувати її. Але книжково-видавничий — це вже в наших часах діло фахівців. І коли обставини вже так склалися, що Український Медичний Архів видає твори, які є „ділом однієї людини”, то нітрішки не помешить заслуги тієї „однієї людини”, коли приїде до співпраці доброзичливого фахівця видавничої справи.

Українська спільнота може бути тільки вдячна, що д-р Павло Пундій прикладає стільки зусиль і ентузіазму для видавання таких люксових творів.

Один окремих відділ козаків бореться під папськими прапорами! Який глибокий повчальний зміст має ця перемога.

Хай відзначення цієї події в історії Європи пригадає всім про ролі України на межі між Азією і Європою своїм християнством і його чеснотами в українським серці не лише в минулому, але у майбутній долі Європи”.

Спільна дія католиків і православних

Лист Патріарха Йосифа підкреслює наступні важливі історичні моменти: в торжественній Богослужбі з участю Папи дякували не кожному іншому, а козакам за перемогу над турками. Козаки врятували Європу. Папа бачив, що тільки козаки були здібні до скорої та рішучої оборони. Не зважаючи на те, що козаки були православною вірою, вони без вагання пішли на допомогу оточеним у Відні католикам. Один козацький відділ боровся під папськими прапорами.

І коли, згодом, загострилася релігійні непорозуміння між українськими католиками й православними, то у великій мірі їх спробою (Продовження на стор. 4)

Петро Верховинець

ПАТРІАРХ ЙОСИФ ПРО ПЕРЕМОГУ ПІД ВІДНЕМ

мовчували участь і рішальне значення у цій великій баталії козацьких полків.

По глибших дослідках ватиканських тайних архівів виявилось, що козаки на поклики Папи Іннокентія XI стадали в обороні християнської віри і блискучо перемогли могутню турецьку армію.

Лист Патріарха Йосифа

Про подію подію, 6-го грудня 1982 року авторитетно написав наш Патріарх Йосиф до Українського Філателістичного Товариства в Австрії. Наводимо дослідний текст листа: „Записано у ватиканських хроніках, що 2-го лютого 1684 року в Римі відслужено торжественно Богослуження з участю Папи в подяку за перемогу, що її досягнули козаки над турками і татарами”. Слова ці залишилися в історії про великий історичний факт, в якому брали участь наші козаки і їхня перемога в 1683 р. врятувала під Віднем Європу. Хоч подія ця великої ваги, на жаль не всім вона відома, не всі усвідомлюють собі те,

що долю християнської Європи врятували тоді ми, український нарід, видаючи, військовим хистом козацьких гусарів. Тому вітати треба цієї почин Союзу українських філателістів Австрії, щоб про цю знаменну подію оборони Європи перед турецькою навалю розказати підкресленням нашої ролі в ній.

Ватиканський хронікар слушно приписує перемогу над турками під Віднем нашим козакам, хоч воювали там різні народи під проводом польського короля Собеського. Коли турецька наваля грозила християнській Європі і тодішні політичні провідники в безконечність дискутували, що робити, Папа Іннокентій XI знає, що ані дипломатією, ані конференціями нічого зробити не вдається. Потрібно вміла, скоро і рішуча оборона і цю оборону і перемогу над турками сдино вміють і можуть дати козаки. Тому їх організує, озброєє і на оборону християнської Європи висилає. Козаки, не зважаючи на те, що є православною вірою, ідуть і діло виконують на

у слухний час обидві українські держави об'єднуються в єдиний Самостійний Соборний Український Державі. Карпатським українцям радили вони вести себе обережно, щоб мадяри не вивішали їх політичних провідників, а як лише буде проголошена українська самостійність у Львові, карпатські українці повинні скористати з Видоліських принципів права на самовизначення і розпочати організування народних рад, які проголошували б злуку з Україною.

Відпоручник Української Парляментарної Репрезентації мав зустрітись з А. Штефаном 3-го листопада 1918 року в Будапешті для передавання йому інформації про конкретний план акцій, але перебривав владу в Мадяришні мадярами унеможливило йому туди приїхати. В міжчасі, карпатські українці з власної ініціативи розпочали творити свої народні ради, бо вже 2-го листопада 1918 року постала така Руска Народна Рада в Старій Любонівці на Пришівщині, на чолі з о. Емілієм Невиньким, того самого дня, брати д-р Михайло і д-р Юлій Брашайки зорганізували Руську Народну Рад у Хусті. І, цікаво, обидві ради у двох кінцях Закарпаття спонтанно виявили бажання, щоб Закарпаття належало до України. Подібне бажання ледо пізніше висловива Сваяльська Рада, на чолі із старієм, Михайлом Комарницьким.

Повернувшись з Відня до Ужгороду, А. Штефан поінформовав гурт карпатоукраїнських патріотів про розмови з галицькими й буковинськими послами у Відні, не забуваючи про їхню остерогу діяти обережно. І тому аж по кількох нарадах вирішено скласти публічні наради для створення Руської Народної Ради в Ужгороді на 9-те листопада 1918 року. До речі, там уже існувала подібна малярська народна рада, до якої поспішили вступити в члені „від русинів” Теодор Матяшко й Степан Феніш. В Ужгороді аж кишло від малярського війська. Тож вирішено тактично обмежитися до здобуття якнайдалше ідучої автономії для Карпатської України й на чолі Ужгородської Ради вибрано о. д-ра Семена Саботу, а секретарем о. д-ра Юлія Грігаша. Проф. А. Штефана вибрано заступником секретаря цієї ради, щоб мати вже інформації з першого джерела. Треба сказати, що о. Семен Сабов ширі вірив в потребу збереження цілості Закарпаття і тому серйозно зв'язався добиватися автономії для „Руської

З МОГО ВІКНА

Іванна Савицька

Подарунок

(Прямо з життя)

Ось, ось, і нашому дідуся „стукне” капосна сімдесятка, і його величати муть вголос — старшим паном.

Він і не дуже сивий, і не худий мов шпилька, ходять бадоро, розкидає паням компліменти, але дідуся, і тут немає вже ради. Метрика каже достоменно, що він — дідуся.

Уродини вже недалеко й онуки радіють, змовляються, думають, що то дідуся, дупити. Іх аж трощко. Найстаршому буде двадцять, середньому — дев'ять, а дівчинці — Олюся — вісім кругленьких роки. Раділись, думали і врешті рішили, що кожне купити від себе якийсь малий подарунок. Все було засекречене, заслопене тасминою, і навіть мама й тато не мали дорадчого голосу.

Стали онуки підглядати дідуся, що йому найбільше потрібне. Підглядати в будні й в неділю, ранком і ввечері, і врешті сказали, що пляни їхні готові, і кожне з дітей справиться з купном на час.

Уродини прийшли в суботу. Святочний сніданок почався. Син подарував батькові пляшку його коньяку, синова — каткус, що дуже гарно розцвів, а діти стали рядочками і кожне гиснуло в руках свій подарунок.

Мала Олюся тремтливою ручкою подала малень-

ку коробку. Дідусь розгорнув папір і пригорнув до грудей дівчатко. В коробці лежав пулярес, ярко-червої фарби, такий самісінкий, як Олюшина новенька торбинка.

Віктор чомусь підсміхнувся і дав дідусяві свій невеликий презент. Був це портфель з малюнком якогось „ковбоя”, що сидів на коні в дуже христомлю капелюсі.

Найстарший Олег, кепкуючи з Віктора й сестри, поклав дідусяві на стіл свій елегантний дарунок. В коробці теж був портфель, оцей наймодніший, найкращий із всіх подарунків, з малюнком малої людини, що стала дуже великою (Е. Т.).

Дідусь розсміявся і його сімдесятка розвітала весняним квітком.

А в неділю, у церкві, кожне з дітей підглядало з чийого портфеля їхній дідуся витягне одного долара. Кожне по-своому розцінювало свій подарунок.

Кожне з дітей вийняло з кишень свій старенький портфель.

Яке розчарування, яка велика невдача... А потім діти питали: — чому, дідуся, — чому?

— Ваші портфелі новенькі і дуже гарні, але мій старий — пам'ятковий — він від бабуні, і в ньому, окрім доларів, є ще бабуніна фотографія...

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЯК БУЛО СПРАВДІ?

Майже у всіх статтях, що появляються в українській пресі з нагоди Січневих роковин, автори цих статей подають, що Четвертий Універсал був проголошений на Софійській площі дня 22-го січня 1918 року. Таке можна прочитати і в „Свободі”, в 13 числі, з датою 21-го січня ц. р., і то в трьох статтях з передового статтею включно. Але є в цьому числі „Свободи” четверта стаття, яка стоїть у суперечності до інших трьох. Назва статті: „На провесні великих днів”. Стаття передрукована із „Студентського Шляху” — Львів, 1933. Автором статті є А. Фіголь.

Відносно Четвертого Універсалу в цій статті сказано: „Над просторами України носився могутній дух відродженої нації; огненними язиками вивав у серцях і душах тих, що збиралися цієї пам'ятної ночі в залі Педагогічного Музею, охоплюючи всіх у свої дужі залізні рамена.

Засідання відкрив голова Центральної Ради проф. Михайло Грушевський. Серед святою тиші падали слова з уст сивоволосого старця, немов цілющий бальзам на серце України, прощайте ж нами ворогів.

Він казав:

„Щоб дати правительству змогу закрити мир і охоронити свою країну, Рада постановила не відкладати Зборів, а оголосити рішення в Четвертому Універсалі; прошу Вишукій Збір вислухати його”.

(Після його вступу проф. Грушевський відчитав Четвертий Універсал)”.

Зачитаний уривок із статті А. Фіголя відповідає правді. На підставі інших історичних джерел можна зробити доповнення, а саме: цією пам'ятною ніччю, про яку згадує А. Фіголь, була ніч з 24-го на 25-те січня 1918 року. Під Універсалом поставлено однак дату 22-го січня, бо того дня мали відбутися Українські Установчі Збори і проголошення незалежності України. Через складну тодішню ситуацію Збори не відбулися у призначений день. Тому то Мала Рада рішила проголосити незалежність України на своїй сесії дня 24-го січня. (Сесія протягнулася аж поза північ. Див. Павло Христюк: „Замітки і матеріали до історії української революції”, том I, стор. 106).

Колі б з приводу проголошення Четвертого Універсалу і мала відбутися

(Продовження на стор. 4)

Петро Стерчо

АВГУСТИН КИРИЛО ШТЕФАН

В 90-ліття життя і 65-річчя на службі народу

IV.

Восени 1918 року, коли вже були всі ознаки неминучого розвалу Австро-Угорщини, навколо директора Учителської Семінарії о. А. Волошина згуртувався невеликий гурт молодих і старших карпато-українських професорів ужгородських середніх шкіл, що включав Августина Штефана, Віктора Желтвая, Осипа Бокаша і Михайла Грігаша з-посеред молодших і Юлія Гаджугу та каноніка Петра Гебеля (пізнішого єпископа) з-поміж старших. Молодші сходилися на перемину в одному з двох помешкань А. Штефана „грати в карти”, а в дійсності обмірковувати політичну ситуацію і підготувати шлях акцій для оборони національно-політичних інтересів карпатських українців. Про тогочасні національно-політичні й державницькі змагання в Україні й зокрема інформували поворотні з повою в Україні Осип Бокаша і Михайло Грігаші.

Для навчання взаємодіє з чоловіми галицькими й буковинськими українськими політиками, о. А. Волошин доручив проф. А. Штефанові поїхати до Відня, щоб там порадитися із членами Української Парляментарної Репрезентації. У неділю, 20-го жовтня 1918 року, А. Штефан тасмою поїхав до Відня, де мав розмови з послами Юлієм Романчуком, Кирилом Трильовським, Євгеном Петрушевичем, Степаном Смаль-Стоцьким і Леоном Бачинським. Найбільше уваги присвятив йому Кирило Трильовський, а з нехиттю говорив з ним барон Микола Васильович Буквин. Від галицьких політиків А. Штефан довідався, що вони планують відповісти Галицько-Волинську Державу під назвою Західно-Української Народної Республіки, у склад якої мають належати Галичина, Волинь, Буковина й угорська Україна, з тим, що

Країни”, яку то автономію малярський уряд, на чолі з Михайлом Каролі, в другій половині грудня 1918 року проголосив та іменував „д-ра Ореста Саботу, брата о. Семена, міністром „Руської Країни”. Але скликанні на 4-те березня 1919 року до Мукачева Соєм Руської Країни, на внесок пароха з Дубрівки, о. Константина Грабаря, відкинув дальшу приналежність Закарпаття до Мадяришні.

У листопаді й грудні 1918 року та в січні 1919 року процес творення народних рад у селах і містечках українського Закарпаття завершився і тоді, заходами братів Михайла й Юлія Брашайків, скликано на 21-ше січня 1919 року Всенародний Конгрес Угорських Русинів до Хусту, який виніс би постанову про політичні бажання українського населення цілого Закарпаття, від Сиготу по Стару Любонівку. З Ужгороду приїхав проф. А. Штефан на цей Конгрес у товаристві о. д-ра Ю. Гаджуги, о. В. Желтвая та професорів О. Бокаша та М. Грігаша. Устами 420-ох делегатів із усієї території Закарпаття проголошено одностайно злуку Закарпаття з Українською Державою. Сталося це, як відомо, саме напередодні проголошення Актів Соборності на Софійській площі в Києві. Цей Всенародний Конгрес, під головуванням д-ра М. Брашайки, вибрав Центральну Народну Рад у Відні ведення справ угорсько-руського народу” і в цьому дусі надав їй далекодучі повноваження на майбутнє.

Коли говорити з А. Штефаном про цей Конгрес, то згадує він його із найглибшою повагою, немов набожністю до чину його учасників. Свою участь у цьому Конгресі він вважає вершком формування його власної української національної державницько-самостійницької думки, яка залишилася керівною для нього на все життя. До речі, проф. А. Штефан під сучасну пору, мабуть, єдиний живий ще учасник цього славного й історичного Конгресу карпато-українського національного волевиявлення. Тому треба рішуче відкинути всякі спроби антиукраїнських чинників твердити немов би „підкарпатські русини” все ще шукають своєї національної ідентичності.

Участю у Всенародному Конгресі Угорських Русинів у Хусті вважає проф. А. Штефан невідними всіякі інші доточасні постанови, включно з тактичним рішенням Угорської Ради, в якій він був заступником секретаря.

(Продовження буде)

Орион, О. Митрат Иван Говат,
тор Гераги, Александер Кокко-
люфас, Василь Сорока, Дже-
ка.

ТОПА БЕЗРОБІТТЯ ЗМЕНШИЛАСЯ в січні, падаючи з 10,7 відсотка у грудні до 10,2 відсотка у січні, як подав Департамент праці з Вашингтону. Шоправда в ці відсотки включено вперше також працюючих в збройних силах ЗСА. Але і без них спад відсотка безробітних досить помітний, бо число 10,8 впало на 10,4 відсотка.

ВЛАШТОВУЮТЬ ЗАБАВУ

Джерзі Сіті, Н.Дж. — В суботу, 12-го лютого ц.р., українська католицька церква св. Петра й Павла влаштує тут в Українському Народному Домі, при 90-96 Фліт вул., останню перед Великим Постом забаву з танцями. Гратиме оркестра „Дніпро”. Початок забави — 9 год. ввечера. Вступ для дорослих — 6 дол., для студентів — 3 дол.

ТЕРЕБОВЕЛЬСЬКА ЗЕМЛЯ

ІСТОРИЧНО-МЕМУАРНИЙ ЗБІРНИК

Ціна: \$16.25 з пересилкою

Мешканці штату Нью Джерзі зобов'язані 5% ставкового податку.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Наклад

АЛЬМАНАХА Українського Народного Союзу на 1983 рік

вичерпується

Спішіть зі замовленням!
Ціна \$8.00 з пересилкою.

Мешканці Нью Джерзі зобов'язані 6% ставкового податку.

Замовляти:

“SVOBODA”

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ВЕЛИКОДНІ ПАЧКИ до ПОЛЬЩІ в 1983 році

Пригадайте собі своїх рідних і приятелів цього Великодня висилкою пачок „ПЕКАО”, АРА, International Remittance.

- Святочні харчеві пачки в ціні від 5.50 до 57.00 дол.
- Будівельні матеріали
- Домашнє приладдя

- Ріпничі машини
- Автомобілі
- Лікарства
- Замовлення „До вибору”

Також американські долари з дорученням у Польщі.
НЕПЕРЕСТУПНИЙ РЕЧЕНЕЦЬ ВЕЛИКОДНІХ ПЕРЕСИЛОК —
7-го БЕРЕЗНЯ 1983 року

Телефонуйте або пишіть по брошури до:

KOVASNIUK TRAVEL INC.

157 Second Avenue
(212) 254-8779

New York, N.Y. 10003
VERA K. SHUMEYKO

СПЕЦІАЛЬНА НАГОДА для ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ: ПОДВОЇТЬ СВОЄ ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН!

ХТО МОЖЕ ПОДВОЇТИ СВОЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?

Всі теперішні члени УНСОЮЗУ у віці 0 до 65 років.

ЯКИЙ ПЛАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖНА ВИБРАТИ?

У віці 0 до 60 років можна вибрати один із планів життєвого або вивинувального забезпечення.

У віці 61 до 65 років тільки грамоти на ціле життя кляси V.

ЯКІ ВКЛАДКИ ТРЕБА БУДЕ ПЛАТИТИ?

Висота вкладок за ці нові грамоти буде відповідна до вибраної класи та теперішнього віку члена.

НА ЯКУ СУМУ МОЖНА НАБУТИ ГРАМОТУ?

На суму рівну теперішньому забезпеченню члена в УНСОЮЗІ, або меншу. Мінімальна сума, що її можна набити, це \$1,000.

ЧИ ТРЕБА ПРОХОДИТИ ЛІКАРСЬКІ ОГЛЯДИНИ?

Апликації приймає Головна Канцелярія УНСОЮЗУ без лікарських оглядин. Тільки у випадку ствердження недомагань чи недуги вона може зажадати доповнення апікації вислідом лікарських оглядин.

УВАГА! ЦЮ АКЦІЮ ПРОДОВЖЕНО до 31-го БЕРЕЗНЯ 1983 р.

З цієї нагоди можуть скористати члени, які досі цього не зробили.

В справі цього забезпечення просимо звертатися до секретарів Відділів УНСОЮЗУ. Коли бажаєте одержати апікації та додаткові інформації про це забезпечення з Головної Канцелярії УНСОЮЗУ, перешліть свою адресу (по-англійськи) до

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P.O. Box 17a • Jersey City, N.J. 07303

(Ім'я та прізвище)

(Число дому та вулиця)

(Місцевість, штат чи провінція, поштовий код)

Школа...

(Продовження зі стор. 1)

Мистецьку частину програми свята започаткували і закінчили учні 5-ої, 6-ої і 7-ої класи, які під керівництвом учительки Марії Олінець проспівали „Молитву” Гайворонського та „Живи, Україно” Білецького. Акомпанював на гітарі учень 10-ої класи Андрій Олінець.

На закінчення програми свята всі присутні проспівали український гімн „Ще не вмерла України”.

Аудиторію Школи св. Юра, де відбулася святкова програма, заповнило майже 200 дітей, учнів школи, від садочка й передшкільної починкою до 12-ої класи включно.

У святі взяли участь пастир церкви св. Юра о. ігумен П. Пашак, катихит школи українознавства о. С. Шевчук, ввесь учительський збір школи, управа Батьківського кружка на чолі з головою Танею Тершаковець та численні батьки.

Патріарх Йосиф...

(Продовження зі стор. 2)

кувала Москва, яка поновлювала Україну і нищила всі ознаки її окремішності та зв'язки з Заходом.

На випадок турецької перемоги під Віднем, турки залили б цілу Європу і вона була б вже центром християнського світу та його шляхетних ідеалів, а під впливом турків служила би ростові ісламу. Та Боже Провидіння інакше зарядило. Козаки, що завжди боронили християнську віру, стали Божим знаряддям під Віднем врятували Христову Церкву, а теж і Рим — осередок католицької віри.

Лист Патріярха, з основним навісвітленням ролі козаків під Віднем, захоплює українських істориків більш наполегливо прослідити наше минуле й відтворити правдивий образ колишньої величі України та її невтомної боротьби за вищі релігійно-національні й людські ідеали.

Коли мова про православних козаків, не можна

покинути мовчанкою українського православного шляхетства з Бойківщини Юрія Ф. Кульчицького, що своїм безприкладним героїзмом, як зв'язковий між оточеними вісцями й альянською армією, яка поспішала з відсічю, причинився до перемоги під Віднем. За те вдалі вісці зберегли про нього тривалу пам'ять у своїх анналах, у величавому постументі, назві вулиці і в історичних розвідках.

У 1683 році під впливом смертельної небезпеки всі християни Європи, без різниці віровизнання, стали разом до боротьби з ворогом.

Чи не у більшій небезпеці знаходиться тепер християнство, що його комуністичні ватажки хочуть змести з обличчя землі, а вільну людину здеградувати до рівня зляканої робочої тварини? Чи не час усім християнам, а зокрема віруючим українцям, об'єднатися разом до рішального змагу з пекельними силами Кремля?

Віденські святкування є знаменитою нагодою, щоб за допомогою ватиканських джерел заактуалізувати українську справу та підкреслити велике значення України на сході Європи, як авангард християнства та волелюбних народів. Цієї неповторної нагоди не сміємо змарнувати!

Як було...

(закінчення зі ст. 2-ої)

парада на Софійській площі, то це мусіло б статися після 25-го січня 1918 року, але цього не було, бо на це не дозволяли обставини воєнного часу: більшовики були вже недалеко столиці і треба було думати про її оборону. Подруге, і в самій столиці не було спокою.

Сподіваюся, що автори, які пишуть про те, що Четвертий Універсал проголошено на Софійській площі та ще й з парадом, роблять це під впливом Третього Універсалу, який таки дійсно був проголошений на Софійській площі 20-го листопада 1917 року. А може вони пишуть це ще й під впливом проголошення на тій же площі злуки двох українських республік — дня 22-го січня 1919 року. Добре було б, щоб українські історики прослідити це питання і вирішили його вкінці, щоб остаточно сказати, як воно справді було.

Михайло Лоза

Баффало, Н. Й.

Вступайте в члени УНСОЮЗУ!

Окружний Комітет Відділів УНСОЮЗУ в Ньюарку, Н. Дж.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

відбудуться

в суботу, 12-го березня 1983 р., о год. 7-їй веч.
в залі „Чорноморської Січі” в Ньюарку, Н. Дж.

680 Сенфорд Авеню

до участі в яких запрошені і зобов'язані члени Окружної Управи та конвенційні делегати наступних Відділів:

3, 14, 27, 37, 43, 65, 76, 133, 142, 152, 172, 214, 219, 234, 306, 322, 340, 371, 413, 459, 490

В ПРОГРАМІ ЗБОРІВ:

1. Відкриття і вибір президії зборів
2. Відчитання протоколу попередніх Річних Зборів
3. Звіти уступаючої Управи: голови, секретаря і касира
4. Звіти Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами і ухвалення абсолютної уступаючої Управи
6. Доповідь УЛАНІ ДЯЧУК, головного касира УНС
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Обговорення плану праці на 1983 рік
9. Обговорення організаційної кампанії
10. Внески, запити, закриття зборів

В зборах візьмуть участь:

Уляна Дячук, головний касир УНС
д-р Нестор Олесницький,
* головний контролер УНС

Андрій Кейбіда, головний радний УНС
Василь Оріховський,
старший обласний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Юліан Баранюк, голова

Володимир Боярський,
касир

Роман Папичак,
секретар

Окружний Комітет Відділів УНСОЮЗУ в Монреалі, Квібек, Канада

повідомляє, що

в понеділок, 7-го березня 1983 р., о год. 7-їй веч.
у Платовій Доміці в Монреалі, Квіб., Канада

при 3355 Dandurand

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНС МОНРЕАЛЬСЬКОЇ ОКРУГИ

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Відчитання протоколу з попередніх Зборів і його прийняття
4. Звіти членів Управи Окружного Комітету
5. Звіт Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і ухвалення абсолютної уступаючої Управи
7. Вибір Управи і Контрольної Комісії
8. Доповідь сен. ПАВЛА ЮЗІКА, головного директора для Канади
9. Затвердження плану праці на 1983 рік
10. Внески, запити і закриття зборів

До участі в яких запрошені і зобов'язані члени Окружної Управи та конвенційні делегати наступних Відділів:

434, 448, 465, 471, 473, 474, 475 і 492

У зборах візьмуть участь:

сен. Павло Юзик, головний директор для Канади
Текля Мороз, голова ради УНС

Текля Мороз, голова

Осип Дячишин, секретар
Павло Дубас, касир

ПОТРІБНО

ІНСТАЛЯТОРА КИЛИМІВ

Праця на штуки або на години. Також можна буде записатися на постійну працю у відділі впастивань та напруги.
Телефонувати: SOYUZIVKA — (914) 626-5641

Перт Амбой і околиця!

В неділю, 27-го лютого 1983 р., о год. 2-їй по пол.
в залі Українського Народного Дому
при 760 Стейт вул., ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

до участі в яких запрошені і зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делегати наступних Відділів:

104, 155, 168, 209, 294, 312, 332, 342, 344, 349, 353 і 372

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Прийняття протоколу попередніх зборів
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету
5. Дискусія над звітами
6. Ухвалення абсолютної Управи
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Ухвалення та схвалення плану праці на 1983 рік
9. Доповідь головного передсідника д-ра І. ФЛІСА
10. Річні справи
11. Закриття зборів

У зборах візьмуть участь:

д-р Іван Флис, головний передсідник УНС
Василь Оріховський, старший обл. орган. УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Михайло Захарко, голова

Іван Бабин, касир

Дарія Оріховська, секретар

Окружний Комітет Відділів УНСОЮЗУ Округи Балтімор, Вашингтон і Річмонд, Ва.

повідомляє, що

в неділю, 27-го лютого 1983 р., о год. 2-їй по пол.
в приміщенні дому „Самопоміч”
при 239 Савт Бродвей у БАЛТІМОРІ, Мд.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

До участі в зборах запрошуються всі відділові урядовці і конвенційні делегати наступних Відділів з таких місцевостей:

Річмонд — 34, Вашингтон — 15, Балтімор — 148, 320 і 337, Куртіс Бей — 55, 81 і 290, Берлін — 260.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Прийняття протоколу попередніх зборів
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету
5. Дискусія над звітами
6. Ухвалення абсолютної Управи
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Ухвалення та схвалення плану праці на 1983 рік
9. Доповідь головного організатора СТЕПАНА ГАВРИША
10. Річні справи
11. Закриття зборів

У зборах візьмуть участь:

Степан Гавриш, головний організатор УНС
Євген Іванців, головний радний УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Богдан Ясінський,
голова

Остап Зинюк,
секретар

Іван Малко, касир

ВОЛОДИМИР ЯКИМ, член УНС Відділу 1-го в Шамоні, Па., номер 9-го жовтня 1982 року на 63-му році життя. Нар. 24-го лютого 1919 року в Меріон Гайтс, Па. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку брата Михайла. Похорон відбувся 14-го жовтня 1982 року на цвинтарі в Індіан Тавні Ген, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар,

РОЗАЛІЯ БРОДИЧ, член УНС Відділу 106-го ім. св. Миколая в Чикаго, Іл., померла 21-го жовтня 1982 року на 78-му році життя. Народилася в Україні, членом УНС стала 1958 року. Залишила в смутку мужа Андрія, дітей: Володимира, Богдана, Наталію, Марію і Ольгу, 13 внуки і 2-ох правнуків. Похорон відбувся 25-го жовтня 1982 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Іл.

Вічна Йй Пам'ять!
Управа

РОМАН Т. ПРИСТАЙ, член УНС Відділу 217-го ім. св. Йосафа в Рочестері, Н. Й., номер 17-го листопада 1982 року на 86-му році життя. Нар. 1896 року, членом УНС став в 1960 році. Залишив у смутку сестру Катерину, двох племінників, Дмитра Пристай і Романа Павлічука, кузенку Оксану Пристай і іншу родину. Похорон відбувся 20-го листопада 1982 року на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Т.Кубарич, секр.

МАРІЯ ТИМІНСЬКА, член УНС Відділу 112-го ім. св. Марії в Пармі, Огайо, померла 23-го листопада 1982 року на 78-му році життя. Нар. 27-го листопада 1903 року в Україні. Членом УНС стала 1934 року. Залишила в смутку дочку Дайюс Албрехт. Похорон відбувся 26-го листопада 1982 року на цвинтарі „Пірс Тавнішн Семетері” в Локуст Корнер, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія Капраль, секр.

МАРІЯ ГЛАДИШ, член УНС Відділу 147-го ім. св. Михайла в Аллентаві, Па., померла 11-го грудня 1982 року на 73-му році життя. Нар. 13-го жовтня 1908 року в Аллентаві, Па. Членом УНС стала 1927 року. Залишила в смутку братів Михайла і Олександра Волеских з родинами. Похорон відбувся 14-го грудня 1982 року на цвинтарі св. Андрія у Вайтголл, Па.

Вічна Йй Пам'ять!
Катерина Гуцайлюк, секр.

● РІЗНЕ ●

ПРОФЕСІЙНИЙ НАСТРОЮВАЧ ПІЯНІНО
Тед Добек
Настроює, регулює, відновлює. Працює виконує спідно за приступні ціни. 1 гел. по 5-й год. по пол. (201) 762-8255

HELP WANTED

CHILD CARE HOUSEKEEPER
Live in. Mature, caring individual with European background to care for toddler. English speaking with excellent references. Flexibility a must. Good salary. Call (212) 753-0227.
Monday to Friday 9 a.m. — 5 p.m.

● FUNERAL DIRECTORS ●

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслууга ШИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоро-
нами на цвинтарі в Бавнд
Бруку і перенесенням тіл-
них Останків з різних країн
city.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568